

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра загальної психології і психологічного консультування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

« 01 » вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Галузь знань:

**Е Природничі науки, математика
та статистика**

Спеціальність:

Е2 Екологія

Освітньо-професійна програма:

**Екологія, охорона навколишнього
середовища та збалансоване
природокористування**

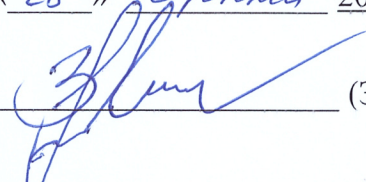
Робоча програма навчальної дисципліни «Основи психології». Одеса: ОНУ,
2026. – 15 с.

Розробники:

Зоя КІРЕЄВА, д. психол.н., професор кафедри загальної психології і
психологічного консультування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної психології і
психологічного консультування

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2026 р.

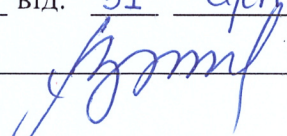
Завідувач кафедри (Зоя КІРЕЄВА)

Погоджено із гарантом ОПП
«Екологія, охорона навколишнього середовища
та збалансоване природокористування» (Алла КОЛІСНИК)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)

Факультету психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від. « 31 » серпня 2026 р.

Голова НМК (Ірина СИДУН)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 2/2	Галузь знань <i>E Природничі науки, математика та статистика</i> Спеціальність <i>E2 Екологія</i> Рівень вищої освіти: <i>перший (бакалаврський)</i>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1	1
		<i>Семестр</i>	
		1-й	1-й
		<i>Лекції</i>	
		20 год.	6 год
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		10 год.	4 год
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	80 год
		Форма підсумкового контролю: <i>залік / залік</i>	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета ознайомлення здобувачів з базовими поняттями загальної психології: її об'єктом та предметом, основними методами дослідження, вміння розрізняти поняття психіки, самосвідомості, сформувати уявлення щодо індивідуальних особливостей, її когнітивних і поведінкових здібностей.

Завдання:

- засвоїти визначення психології як науки, основні етапи її розвитку;
- класифікувати методи науково-психологічного дослідження;
- проаналізувати особливості психічних процесів, станів та психологічну структуру особистості;
- узагальнити причини виникнення конфліктів та визначити стилі поведінки в конфліктній ситуації;
- визначати індивідуально-психологічні відмінності особистості за їхніми проявами у діяльності та спілкуванні

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

K02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

K10. Навички міжособистісної взаємодії

Програмні результати навчання:

ПР.13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПР.14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- роль і місце загальної психології в системі наук;
- основні категорії та поняття в загальній психології;
- основні особливості та властивості психічних явищ;
- індивідуальні відмінності (темпераментальні, особистісні);
- мотиваційні аспекти особистості;
- правила спілкування і поводження в конфлікті.

вміти:

- виділяти суб'єктивні і об'єктивні методи психології;
- скласти психологічний портрет особистості на початковому рівні ;
- орієнтуватися в науковій літературі, джерелах періодики, інтернет-ресурсах з метою самостійного пошуку і відбору інформації;
- вести дискусії на задану тему, висловлювати власну точку зору і доводити власні припущення з опорою на методологічні, теоретичні, практичні дані науки.

бути здатним: розуміти основні закономірності функціонування психіки та психологічні особливості людини; аналізувати власні індивідуально-психологічні особливості та особливості інших людей;

враховувати особливості темпераменту, характеру, здібностей та емоційно-вольової сфери у поведінці та діяльності; застосовувати знання про пізнавальні процеси для підвищення ефективності навчальної, професійної та іншої діяльності; організовувати власну діяльність з урахуванням особливостей уваги, пам'яті, мислення та мотивації; регулювати власні емоційні стани та поведінку в складних і напружених ситуаціях; розпізнавати причини та психологічні механізми виникнення конфліктів і обирати конструктивні способи поведінки у конфліктних ситуаціях; застосовувати психологічні знання для самопізнання, саморегуляції та особистісного розвитку

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, зокрема:

Ціль 3: забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці;

Ціль 4: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 5: забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Психологія як наука. Психічні процеси

Тема 1. Предмет, завдання та методи психології. Історія психології

Питання для обговорення: Психологія як наука: предмет, завдання та основні напрями; етапи становлення психології як самостійної науки; основні історичні підходи до розуміння предмета психології; сучасні уявлення про психіку та психічні явища; основні галузі сучасної психології та сфери їх практичного застосування; принципи наукового психологічного дослідження; методи психології: спостереження, експеримент, бесіда, тестування; суб'єктивні та об'єктивні методи психологічного дослідження; переваги та обмеження основних методів психології; етичні принципи проведення психологічних досліджень.

Тема 2. Темперамент і поведінка

Питання для обговорення: Поняття темпераменту та його місце в структурі індивідуальності; історія виникнення та розвитку уявлень про темперамент; гуморальна теорія темпераменту; конституційні теорії темпераменту; типи темпераменту та їх основні психологічні характеристики; темперамент і динамічні характеристики поведінки; сильні сторони та потенційні труднощі різних типів темпераменту; темперамент і особливості професійної діяльності; темперамент і міжособистісна взаємодія; теорія

темпераменту Б. Цуканова; темперамент і сучасні підходи до вивчення індивідуальних відмінностей; взаємозв'язок темпераменту та поведінки.

Тема 3. Когнітивні процеси. Відчуття та сприймання

Питання для обговорення: Психічні явища: поняття та основні види; пізнавальні процеси та їх роль у психічній діяльності людини; відчуття як первинна форма чуттєвого пізнання; основні властивості та закономірності відчуттів; види відчуттів та їх класифікація; пороги чутливості та сенсорна адаптація; сприймання як цілісний процес відображення дійсності; основні властивості сприймання; види сприймання; індивідуальні особливості сприймання; апперцепція та роль попереднього досвіду у сприйманні; ілюзії сприймання та причини їх виникнення; репрезентативні системи людини; взаємозв'язок відчуття та сприймання з іншими когнітивними процесами.

Тема 4. Увага. Пам'ять

Питання для обговорення: Увага як умова організації психічної діяльності; фізіологічні та психологічні механізми уваги; види уваги: мимовільна, довільна, післядовільна; властивості уваги: концентрація, стійкість, обсяг, розподіл, переключення; увага та ефективність діяльності; причини відволікання та способи підтримання концентрації; пам'ять як пізнавальний процес; основні процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування; види пам'яті та критерії їх класифікації; короткочасна, довготривала та робоча пам'ять; смислова та механічна пам'ять; фактори, що впливають на ефективність запам'ятовування; причини та закономірності забування; методи й прийоми оптимізації запам'ятовування та уповільнення забування; взаємозв'язок уваги та пам'яті.

Тема 5. Мислення та мова

Питання для обговорення: Мислення як вищий пізнавальний процес; основні характеристики та функції мислення; основні операції мислення: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, абстрагування, конкретизація; форми мислення: поняття, судження, умовивід; види мислення та їх характеристика; індукція і дедукція як способи мисленнєвого пізнання; проблемна ситуація та процес розв'язання задачі; критичне та творче мислення; раціональне та ірраціональне мислення; когнітивні викривлення як типові помилки мислення; мова та мовлення: співвідношення понять; види та функції мовлення; мовлення як засіб комунікації та регуляції поведінки; емоційно-виразна функція мовлення; взаємозв'язок мислення, мови та мовлення.

Змістовий модуль 2.

Індивідуальність як неповторне поєднання особливостей людини

Тема 6. Індивідуально-психологічні відмінності особистості

Питання для обговорення: Поняття особистості в психології; співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність»; структура особистості в різних психологічних підходах; індивідуально-психологічні характеристики особистості; здібності як індивідуально-психологічні властивості; загальні та спеціальні здібності; характер та його основні властивості; акцентуації характеру; самооцінка та її

роль у регуляції поведінки; рівень домагань та його взаємозв'язок із самооцінкою; самооцінка та впевненість у собі; індивідуальність як неповторне поєднання психологічних властивостей; співвідношення біологічного та соціального в індивідуальних відмінностях; формування та розвиток індивідуальності.

Тема 7. Емоційно-вольова сфера особистості

Питання для обговорення: Емоції та почуття: співвідношення понять; функції емоцій у психічній діяльності та поведінці; основні підходи до класифікації емоцій; фундаментальні емоції та їх психологічна характеристика; позитивні та негативні емоції; емоційні стани: настрій, афект, стрес, тривога; зовнішні прояви емоцій: міміка, пантоміміка, голосові реакції; емоційна саморегуляція; вольова регуляція поведінки; структура вольового акту; вольові якості особистості; взаємозв'язок емоцій і волі; емоційно-вольова сфера особистості у професійній діяльності; самоконтроль та регуляція поведінки у складних ситуаціях.

Тема 8. Мотиваційна сфера особистості

Питання для обговорення: Мотивація як система спонукань до діяльності; потреби як джерело активності особистості; мотиви та їх основні види; мотиваційна сфера особистості та її структура; внутрішня та зовнішня мотивація; мотивація досягнення та мотивація уникнення невдачі; цілі та їх роль у регуляції поведінки; сенси як регулятори життєдіяльності особистості; цінності та їх місце у структурі особистості; ієрархія цінностей та її індивідуальні відмінності; моральні почуття та їх роль у регуляції поведінки; взаємозв'язок потреб, мотивів, цілей і цінностей; мотивація професійної діяльності; конфлікт мотивів та його психологічна характеристика.

Тема 9. Спілкування як специфічний різновид діяльності

Питання для обговорення: Спілкування як форма взаємодії людей; структура та функції спілкування; види спілкування; вербальні та невербальні засоби спілкування; комунікативна, інтерактивна та перцептивна сторони спілкування; механізми соціальної перцепції; емпатія та її роль у міжособистісній взаємодії; атракція та міжособистісна привабливість; бар'єри ефективного спілкування; активне слухання як засіб ефективної комунікації; зворотний зв'язок у спілкуванні; асертивність та її роль у міжособистісній взаємодії; маніпулятивне та конструктивне спілкування; особливості професійного спілкування юриста; прийоми ефективного спілкування.

Тема 10. Конфлікти. Типи поводження у конфлікті

Питання для обговорення: Конфлікт як психологічний феномен; структура конфлікту; основні види конфліктів; причини виникнення конфліктів; конфліктна ситуація та конфлікт; стадії та динаміка конфлікту; стратегії поведінки особистості у конфлікті; конкуренція, співробітництво, компроміс, уникнення та пристосування; конструктивні та деструктивні конфлікти; емоції та когнітивні процеси у конфліктній взаємодії; конфлікт як можливість зміни та розвитку взаємовідносин; способи попередження та профілактики конфліктів; управління конфліктами; переговори та медіація як способи врегулювання конфліктів; особливості конфліктів у професійній діяльності

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього го	у тому числі				Усього го	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12
Змістовий модуль 1. Психологія як наука. Психічні процеси										
Тема 1. Предмет, завдання та методи психології. Історія психології	8	2			6	9	1			8
Тема 2. Темперамент і поведінка	10	2	2		6	9	1			8
Тема 3. Когнітивні процеси. Відчуття та сприймання	8	2			6	8				8
Тема 4. Увага. Пам'ять.	8	2			6	8				8
Тема 5. Мислення та мова	10	2	2		6	11	1	2		8
Разом за змістовим модулем 1	44	10	4		30	45	3	2		40
Змістовий модуль 2. Індивідуальність як неповторне поєднання особливостей людини.										
Тема 6. Індивідуально-психологічні відмінності особистості	8	2			6	8				8
Тема 7. Емоційно-вольова сфера особистості	8	2			6	8				8
Тема 8. Мотиваційна сфера особистості	10	2	2		6	9	1			8
Тема 9. Спілкування як специфічний різновид діяльності.	10	2	2		6	9	1			8
Тема 10. Конфлікти. типи поводження у конфлікті	10	2	2		6	11	1	2		8
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6		30	45	3	2		40
Усього годин:	90	20	10		60	90	6	4		80

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття не передбачені

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1.	Предмет, завдання та методи психології. Історія психології Темперамент і поведінка: історія розвитку поглядів та сучасні погляди	2	-
2.	Когнітивні процеси. Відчуття та сприйняття. Увага, види та характеристики. Пам'ять, види та процеси Мислення та мова	2	-

3.	Особистість. Індивідуально-психологічні відмінності особистості Емоційно-вольова сфера особистості Мотиваційна сфера особистості, сенси, цілі, цінності	2	2
4.	Спілкування як специфічний різновид діяльності.	2	-
5.	Конфлікти. Типи поводження у конфлікті.	2	2
	Усього годин:	10	4

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
1.	Спостереження у діяльності еколога (презентація)	6	8
2.	Погляди науковців щодо психології від античності до сучасності (реферат)	6	8
3.	Репрезентативні системи. Формування картини світу(презентація)	6	8
4.	Мнемотехнічні прийоми (реферат)	6	8
5.	Розвиток абстрактно-логічного мислення (реферат)	6	8
6.	Основи складання психологічного портрету особистості(есе)	6	8
7.	Особливості розвитку морально-вольових якостей особистості (презентація)	6	8
8.	Розвиток цілепокладання з урахуванням основ тайм-менеджменту(презентація)	6	8
9.	Особливості спілкування у професійній діяльності(доповідь).	6	8
10.	Попередження конфліктів(презентація)	6	8
	Усього годин:	60	80

Визнання результатів, отриманих в системі неформальної/інформальної освіти

В рамках опанування цієї навчальної дисципліни здобувач може пройти освітні або професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси на масових платформах чи у системі громадянської освіти.

Орієнтовний перелік курсів, які дотичні змісту цієї навчальної дисципліни:

Назва освітньої платформи	Назва курсу	Посилання
Prometheus	Психологія стресу та способи боротьби з ним	https://prometheus.org.ua/prometheus-free/psychology-of-stress/

Здобувач має право також обрати самостійно освітню платформу та курс, які відповідають змісту цієї навчальної дисципліни.

Результати, отримані в системі неформальної/інформальної освіти, засвідчуються відповідним сертифікатом, де вказуються обсяг годин (або кількість кредитів ЄКТС) та здобуті компетентності та результати навчання. Такі результати можуть бути зараховані як результати поточного, періодичного або підсумкового контролю за цією навчальною дисципліною за процедурами, визначеними «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова»:

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_final.pdf

9.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, пояснення, дискусія;
- наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація;
- методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, дискусії, «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією.

Самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату та есе, підготовку презентацій .

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ (У Т.Ч. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ)

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувача певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи. Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на практичних заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: реферати, презентації, практичні завдання.

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою.

Здобувач одержує підсумкову оцінку за навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Підсумкова система оцінювання за дисципліною:

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Лекційний матеріал (тести, участь у дискусії, підготовленість)	10
Практичні заняття	90
Поточна успішність (разом)	100
Загальна кількість балів за дисципліну	100

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так й викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності, до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

- 1.Розкрийте погляди щодо предмету психології.
2. Яке місце психологія займає в системі галузей психології?
3. Охарактеризуйте основні періоди в історії становлення та розвитку психології
4. Суб'єктивні і об'єктивні методи психології.
- 5.Психічні явища. Характеристика та класифікація.
6. Що таке відчуття. Перерахуйте його загальні характеристики
7. Основні властивості та види сприйняття.
8. Репрезентативні системи людини

9. Дайте характеристику пам'яті, як пізнавального процесу
10. Які методи є, що спрямовані на уповільнення процесу забування
11. Назвіть основні характеристики мислення. Ірраціональне мислення його помилки
12. Що ви знаєте про індукцію і дедукцію.
13. В чому проявляються емоційно-виразні функції мовлення
14. Дайте характеристику уваги як психічного процесу.
15. Потреби особистості.
16. Ідентичність як прояв особистісних особливостей людини.
17. Темперамент в структурі характеру особистості. Властивості темпераменту
18. Психологія мотивів особистості
20. Як пов'язані рівень домагань та самооцінка
21. Мотиваційна сфера особистості, її сенси та цілі.
22. Ієрархія цінностей
23. Спілкування. Прийоми ефективного спілкування
24. Емоційно-вольова сфера особистості
25. Стадії, динаміка та типи поведінки у конфлікті.
26. Управління конфліктами
27. Складові психологічного портрету особистості
28. Індивідуально-особистісні характеристики
29. Моральні почуття особистості
30. Вираз емоційних станів в міміці, пантоміміці, голосових реакціях.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Поточний та періодичний контроль										Сума балів 100
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	Відмінно	зараховано
85-89	B	Дуже добре	
75-84	C	Добре	
70-74	D	Задовільно	
60-69	E	Допустимо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
90-100/ зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати

	при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
75-89 / зараховано	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість практичних завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
60-74 /зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину практичних завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
35-59 / не зараховано з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки складно; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі практичні завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
0-34/ не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно (90-100 балів за тему)	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо).
Добре (75-89 балів за тему)	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
Задовільно (60-74 бали за тему)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки.
Незадовільно з можливістю відпрацювання (0- 59 бали за тему)	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Підготовка доповіді або презентації	20	здатність студента презентувати доповідь відповідно змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Складання реферату	20	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.
Анотування наукових книг	30	вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.
Підготовка есе	30	здатність продемонструвати розвиток власної думки, зосереджений на обговорюваній проблемі висловлювання; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.

13. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робоча програма навчальної дисципліни;
- Мультимедійні презентації;
- Плани практичних, семінарських та лабораторних занять;
- Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення дисципліни;

14.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с. <https://docplayer.net/74036568-Zagalna-psihologiya-teoretichniy-kurs.html>
2. Максименко С.Д. Загальна психологія. К.: Центр учбової літератури, 2017. 272 с. <https://subject.com.ua/pdf/354.pdf>
3. Москалець В. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk/sk814182%20.pdf>
4. Приходько Ю., Юрченко В. Психологічний словник-довідник. Київ: Каравела, 2020. 418 с.
5. Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. Загальна психологія. К.: Каравела, 2019. 464 с.

Додаткова

1. М'ясоїд П.А. Курс загальної психології: підруч. [для студ. ВНЗ : у 2 т.]. Т. 2. К.: Алерта, 2013. 757 с.
2. Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості: Навч. посібник, К.: Каравелла, 2013.-372с.
3. Мартинюк, А., & Понікарьова, А. (2022). Риторичні функції сугестії як засобу мовленнєвого впливу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, (94), 20-26.
4. Психологія / За ред. Г. С. Костюка. – К. «Радянська школа», 1968. 254 с.
5. Юнг Карл Густав. *Архетипи і колективне несвідоме* (переклад українською). Львів: Астролябія
6. Geisler, N. (1999). Comparison chart of major world views. Retrieved 2nd March, 2012, *Режим доступу* http://www.emmanuelbaptistchurch.com/files/worldviews_chart.pdf
7. Koltko -Rivera M. E. (2004). 'The Psychology of Worldviews', *Review of General Psychology*, Vol. 8, No. 1, pp. 3–58
8. Naugle, D. (2002). *Worldview: The history of a concept* . Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company

15. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. НБ ОНУ імені І. І. Мечникова: <http://onu.edu.ua/>
2. Бібліотека МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>
3. Мукачівська міська бібліотека: <http://www.muklib.mk.uz.ua>
4. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>
5. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
6. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф.Потушняка: <http://biblioteka.uz.ua/>